

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

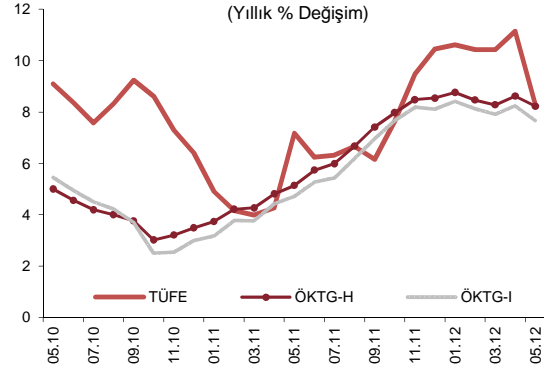
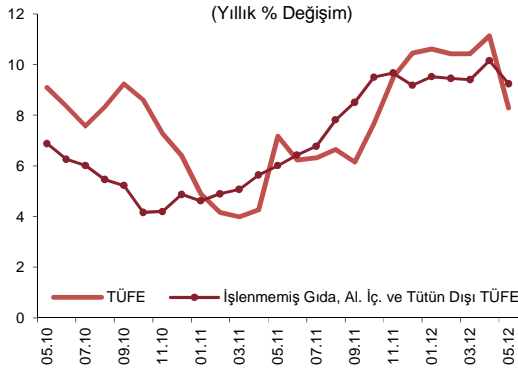
5 HAZİRAN 2012

ÖZET...

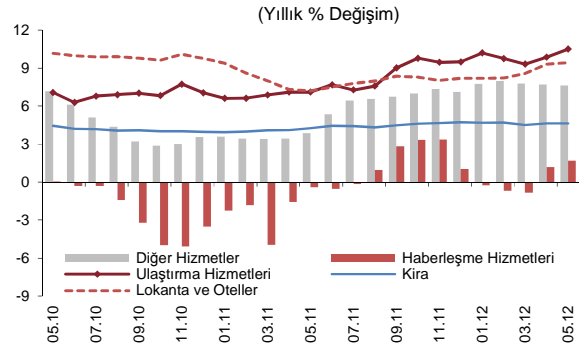
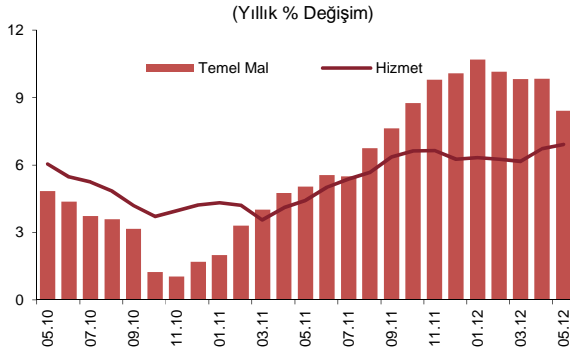
Mayıs ayında tüketici fiyatları yüzde 0,21 oranında azalmış ve yıllık enflasyon 2,86 puan düşerek yüzde 8,28 olmuştur. Bu düşüşte işlenmemiş gıda fiyatlarında olumlu seyir ve uluslararası gelişmeler paralelinde gerileyen akaryakıt fiyatları belirleyici olmuştur. Nisan ayında yüksek bir artış sergileyen giyim fiyatlarının Mayıs ayında mevsim ortalamalarının oldukça altında artması da enflasyondaki düşüşü belirleyen bir diğer unsur olmuştur. Giyim fiyatlarındaki bu hareket arındırıldığında dahi temel enflasyon göstergelerinin ana eğiliminde kayda değer bir düşüş gözlenmiştir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Mayıs ayında tüketici fiyatları yüzde 0,21 oranında azalmış, yıllık enflasyon yüzde 8,28'e gerilemiştir. Bu dönemde enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı yüzde 8,23'e, bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı ise yüzde 7,67'ye gerilemiştir.

Hizmet fiyatları Mayıs ayında yüzde 0,57 oranında artış kaydetmiş ve yıllık enflasyon yüzde 6,92'ye yükselmiştir. Bu dönemde, ulaştırma grubu ile yemek hizmetleri kanalıyla lokanta otel grubu fiyatlarındaki yüksek oranlı aylık artışlar sürmüş ve söz konusu alt kalemler haberleşme grubundaki baz etkisi ile birlikte hizmet grubu yıllık enflasyonundaki yükselişin belirleyicisi olmuştur. Yemek ve ulaştırma hariç hizmetlerde yıllık enflasyon belirgin bir değişim göstermemiş, kira grubu yıllık enflasyonu ise ılımlı seyrini sürdürmüştür. Sonuç olarak, mevsimsellikten arındırılmış fiyatlar ile yayılım endeksleri Mayıs ayında hizmet fiyatlarının ana eğiliminde önemli bir değişime işaret etmemiştir.

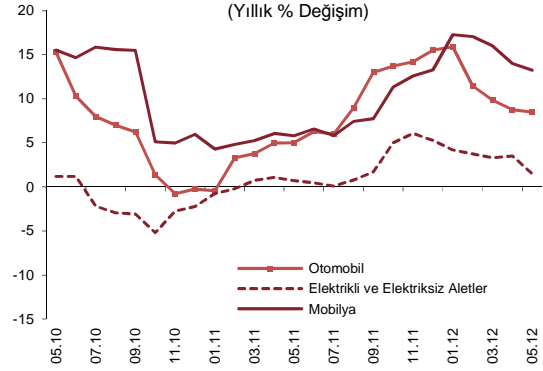
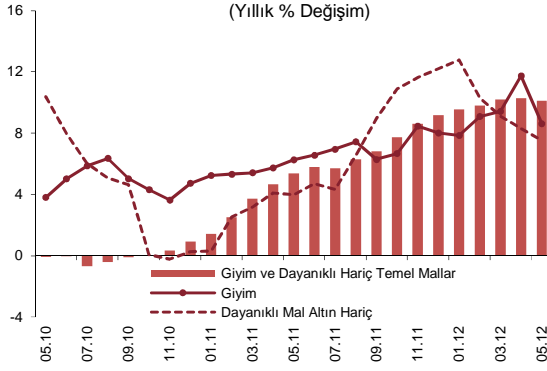

Mayıs ayında temel mal grubu yıllık enflasyonu 1,42 puan azalarak yüzde 8,42 olmuştur. Bu dönemde, Türk lirasındaki değerlenmenin de etkisiyle dayanıklı tüketim malları fiyatları gerilemiş ve grup yıllık enflasyonu azalmaya devam etmiştir. Özellikle, beyaz eşya fiyatlarındaki yüksek oranlı (yüzde 4,2) gerilemeye bağlı olarak azalan elektrikli ve elektriksiz aletler grubu fiyatları

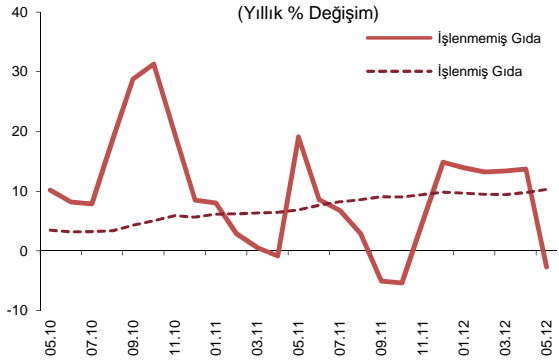
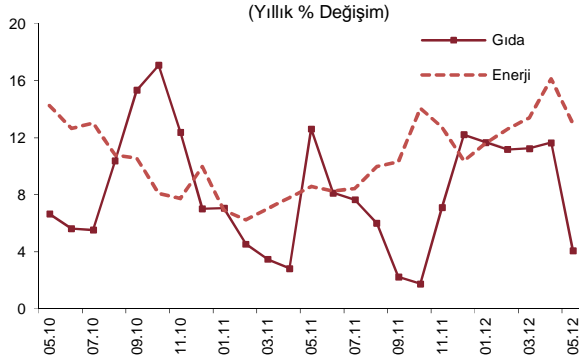
MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

5 HAZİRAN 2012

dayanıklı mal grubu fiyatlarının seyrinde belirleyici olmuştur. Nisan ayında mevsimsel ortalamaların oldukça üzerinde artış kaydeden giyim fiyatları Mayıs ayında ortalamaların belirgin olarak altında bir oranda artmış, böylece giyim grubunda yeni sezonda görülen toplam fiyat artışları geçmiş yıllardan farklılaşmamıştır.

Mayıs ayında enerji fiyatları yüzde 1,9 oranında azalmıştır. Bu gelişmede, uluslararası petrol fiyatlarındaki gerileme ve Türk lirasında gözlenen değerlenmeye bağlı olarak yüzde 5,26 oranında gerileyen yurt içi akaryakıt fiyatları belirleyici olmuştur. Bu dönemde, tüp gaz fiyatları gerilemeye devam ederken, belediyelerce belirlenen su fiyatlarında ise artış gözlenmiştir. Sonuç olarak, son dört aydır yükselen enerji grubu yıllık enflasyonu Mayıs ayında 3,14 puan gerileyerek yüzde 12,98 olmuştur.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubu fiyatları Mayıs ayında yüzde 2,4 oranında azalmış ve grup yıllık enflasyonu 7,58 puanlık düşüşle yüzde 4,07 olmuştur. Bu gelişmede, geçen yılın aynı döneminde oldukça yüksek bir oranda artan taze meyve fiyatları kaynaklı yüksek bazın etkisiyle yıllık artış oranı belirgin olarak gerileyen işlenmemiş gıda fiyatları belirleyici olmuştur. Baz etkisi dışında da, bu dönemde taze meyve sebze fiyatlarının düştüğü gözlenmiştir. Diğer işlenmemiş gıda grubunda ise fiyatlar, kırmızı et fiyatlarındaki artışa karşın, yumurta, süt ve beyaz et fiyatlarındaki azalışlara bağlı olarak gerilemiştir. Sonuç olarak, işlenmemiş gıda grubu yıllık enflasyonu önemli bir oranda gerileyerek yüzde -2,7 olmuştur.

Mayıs ayında işlenmiş gıda fiyatları yüzde 0,62 oranında artmıştır. Bu dönemde et ve süt ürünlerinde fiyat azalışları gözlenirken, bunlar dışındaki işlenmiş gıda kalemlerinde fiyat artışları kaydedilmiştir. Özellikle, ekmek ve tahıllar ile katı ve sıvı yağlar alt gruplarında fiyat artışları hızlanmıştır. İşlenmiş gıda grubunun tüm alt kalemlerinde (alkolsüz içecekler hariç) yıllık enflasyonun arttığı gözlenmiştir. Bu çerçevede işlenmiş gıda grubu yıllık enflasyonu yarım puan artarak yüzde 10,29'a yükselmiştir.

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

5 HAZİRAN 2012

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Mayıs 2012	Mayıs 2011	Mayıs 2012	Mayıs 2011
TÜFE	-0,21	2,42	8,28	7,17
1. Mallar	-0,50	3,14	8,77	8,16
Enerji	-1,90	0,82	12,98	8,57
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	-2,40	4,71	4,07	12,61
İşlenmemiş Gıda	-6,07	9,77	-2,70	19,12
Taze Meyve-Sebze	-10,75	22,06	-10,65	40,28
Diğer İşlenmemiş Gıda	-2,42	1,08	4,01	5,63
İşlenmiş Gıda	0,62	0,18	10,29	6,86
Ekmek ve Tahıllar	0,76	0,10	9,10	8,08
Diğer İşlenmiş Gıda	0,53	0,22	10,87	6,18
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,73	2,89	10,84	4,37
Temel Mallar	2,14	3,48	8,42	5,05
Dayanıklı Mallar	-0,73	0,41	8,84	5,65
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	-0,65	0,06	7,52	3,98
Alkollü İçecekler ve Tütün	0,14	-0,01	18,70	-1,51
Altın	-2,45	5,15	21,46	27,46
2. Hizmetler	0,57	0,40	6,92	4,44
Kira	0,33	0,34	4,62	4,24
Lokanta ve Oteller	0,92	0,81	9,43	7,20
Ulaştırma Hizmetleri	1,14	0,55	10,50	7,10
Haberleşme Hizmetleri	-0,01	-0,49	1,68	-0,41
Diğer Hizmetler*	0,47	0,53	7,62	3,86
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,60	1,44	9,25	6,01
ÖKTG-H	1,18	1,55	8,23	5,14
ÖKTG-I	1,35	1,89	7,67	4,72

Kaynak: TÜİK, TCMB.

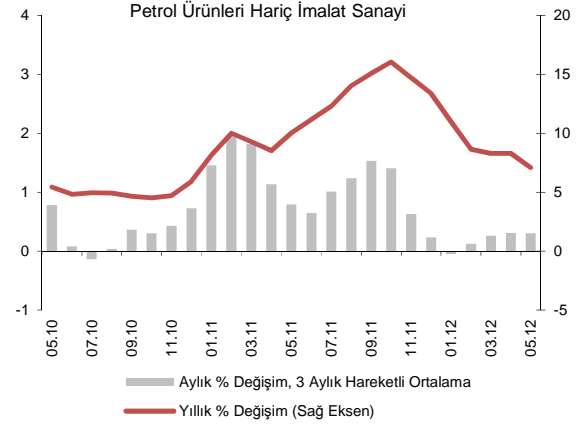
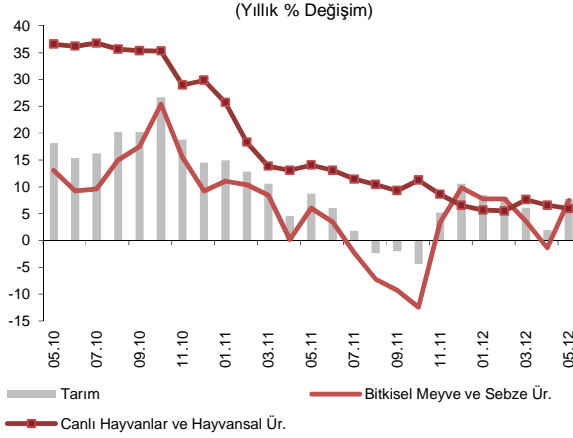
*Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaştırma ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

...ÜFE...

Mayıs ayında üretici fiyatları yüzde 0,53 oranında artarken, yıllık enflasyon 0,41 puan yükselerek yüzde 8,06 olmuştur. Mevsimsel etkilerden arındırılmış tarım fiyatları son dört aydaki ılımlı eğilimin ardından bu dönemde artış kaydetmiş ve grup yıllık enflasyonu belirgin bir şekilde yükselerek yüzde 7,72 olmuştur. İmalat sanayine girdi oluşturan tarımsal ürünlerden ayçiçeği fiyatlarındaki artış oranı Mayıs ayında önemli ölçüde hızlanmıştır. Öte yandan, canlı hayvan ve hayvansal ürünler grubu fiyatlarındaki azalışlar bu dönemde de sürmüştür.

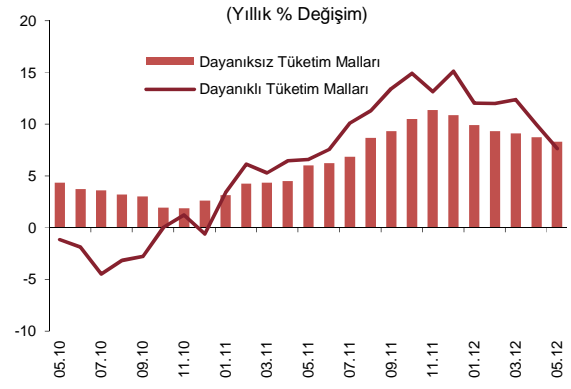
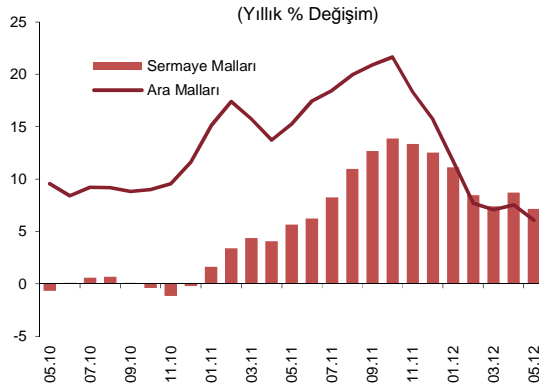
MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

5 HAZİRAN 2012

Mayıs ayında tarım sektörü dışındaki üretici fiyatları emtia fiyatlarındaki gevşeme ve TL'deki değer kazancının etkisiyle ılımlı bir seyir izlemiştir. İmalat sanayi fiyatları bir önceki aya kıyasla yüzde 0,26 oranında gerilemiş, bu grupta yıllık fiyat artış oranı ise 1,53 puan azalarak yüzde 7,49 olmuştur. Uluslararası fiyatlardaki gelişmelere bağlı olarak petrol ürünleri fiyatları kayda değer bir oranda gerilerken, petrol ürünleri hariç imalat sanayi fiyatları yatay seyretmiştir.

MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, dayanıksız tüketim malları grubu dışında fiyatların gerilediği gözlenmiştir. Dayanıksız tüketim malları fiyatlarındaki artış başta içecek ve yağlar olmak üzere gıda imalatı fiyatlarından kaynaklanmıştır. Dayanıklı tüketim malları fiyatları mobilya ve mücevherat imalatı fiyat gelişmelerinin etkisiyle yüzde 1,21 oranında azalırken, bu dönemde motorlu taşıt ve makine imalatı fiyatlarındaki yavaşlamayla sermaye malları fiyatları da gerilemiştir. Ara malları imalatı fiyatları ise Nisan ayı düzeyini korumuştur. Böylelikle, söz konusu ana gruplarda yıllık enflasyon bir önceki aya kıyasla gerileme kaydetmiştir.

MAYIS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

5 HAZİRAN 2012

..TABLOLAR

Mayıs Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2012		2011	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	-0,21	8,28	2,42	7,17
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	26,22	-2,40	4,07	4,71	12,61
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,21	0,14	18,70	-0,01	-1,51
Giyim ve Ayakkabı	6,87	8,60	8,58	11,68	6,23
Konut	16,44	0,04	12,54	0,54	5,02
Ev Eşyası	7,45	-0,48	9,89	0,26	7,40
Sağlık	2,29	0,10	1,27	0,11	0,70
Ulaştırma	16,73	-1,36	7,81	0,63	8,69
Haberleşme	4,60	-0,20	2,05	-0,47	-0,29
Eğlence ve Kültür	2,98	0,33	7,17	0,99	-0,20
Eğitim	2,18	1,10	6,47	1,14	5,19
Lokanta ve Oteller	5,63	0,92	9,43	0,81	7,20
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,40	0,23	15,15	1,47	7,68

Kaynak: TÜİK.

Mayıs Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2012		2011	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,53	8,06	0,15	9,63
Tarım	17,21	3,65	7,72	-1,93	8,73
Bitkisel, Meyve ve Sebze Ürünleri	11,76	6,15	7,45	-2,58	6,02
Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler	4,73	-0,74	5,96	-0,16	14,03
Sanayi	82,79	-0,12	8,13	0,61	9,84
Madencilik	3,09	0,25	11,99	0,84	14,00
İmalat	70,83	-0,26	7,49	1,16	11,27
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	68,22	0,00	7,10	1,13	10,04
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	62,07	0,11	7,07	0,80	9,07
Elektrik, Gaz ve Su	8,87	0,89	13,10	-4,47	-3,40

Kaynak: TÜİK, TCMB.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri (Aylık Yüzde Değişim)														
	May.11	Haz.11	Tem.11	Ağu.11	Eyl.11	Eki.11	Kas.11	Ara.11	Oca.12	Şub.12	Mar.12	Nis.12	May.12	Yıllık
Ara Malları	1,37	1,38	1,35	2,06	1,62	0,40	-1,63	0,50	-0,16	-1,01	1,04	0,45	-0,02	6,08
Sermaye Malları	0,91	0,66	2,02	2,31	1,59	0,59	-0,55	0,09	0,38	-0,36	0,57	0,21	-0,55	7,14
Dayanımlı Tüketim Malları	0,92	1,04	0,71	1,58	2,04	2,53	-0,36	0,35	0,85	1,70	-0,19	-1,55	-1,21	7,65
Dayanımsız Tüketim Malları	0,96	-0,33	0,91	1,39	1,36	1,25	0,91	0,28	-0,27	1,06	0,64	0,26	0,56	8,33
Enerji	-2,12	0,67	1,11	4,43	2,33	2,61	1,20	1,66	1,85	-3,17	0,44	0,59	-0,82	13,47

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.